

Jolanta Gwioździk

Krajowy Kongres Kultury Książki, (Katowice, 24-26 października 2012 roku)

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 4/4, 116-123

2012

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

JOLANTA GWIOŹDZIK
*Instytut Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej
Uniwersytet Śląski w Katowicach*

KRAJOWY KONGRES KULTURY KSIĄŻKI (KATOWICE, 24–26 PAŹDZIERNIKA 2012 ROKU)

Organizatorzy Krajowego Kongresu Kultury Książki – Biblioteka Śląska w Katowicach oraz Instytut Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej Uniwersytetu Śląskiego wraz z Polskim Towarzystwem Bibliologicznym, Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich, Polskim Związkiem Bibliotek, Biblioteką Narodową, a także Instytutem Kultur i Literatur Anglojęzycznych US – zaprosili do pierwszej ogólnopolskiej dyskusji nad problematyką kultury książki jako dominującej kategorii we współczesnej bibliologii. Uczestnicy reprezentujący najważniejsze ośrodki naukowo-dydaktyczne dyscypliny, podjęli wieloaspektowe rozważania obszaru zjawisk związanych z książką i kulturą.

Dyrektor Biblioteki Śląskiej, prof. zw. dr hab. Jan Malicki rozpoczął sesję naukową pierwszego dnia (prowadzoną przez prof. dr hab. Elżbietę Gondek) nieco prowokacyjnie sformułowanym pytaniem: *Biblioteka Śląska – biblioteką totalną?* Ukazanie trwania tej Instytucji przy „naturalnej zmienności świata” doskonale ilustrowało miejsce obrad: sala audytoryjna dawnego gmachu Książnicy przy ul. Francuskiej 12 (miejszem spotkań w kolejnych dniach była sala Parnassos w nowoczesnym gmachu Biblioteki przy placu Rady Europy 1). W tym roku mija 90 lat od jednej z pierwszych decyzji Sejmu Śląskiego, powołującej bibliotekę w strukturze Biura Sejmu Śląskiego. Status biblioteki naukowej dominuje przez wszystkie lata jej funkcjonowania, co potwierdza prowadzona tu działalność badawcza, edytorska, organizowane konferencje i sympozja oraz licznie realizowane projekty, jak Śląska Biblioteka Cyfrowa czy Śląska Internetowa Biblioteka Zbiorów Zabytkowych. Książnica wchodzi ponadto do grupy bibliotek tworzących narodowy zasób biblioteczny. Od 2000 roku jest wojewódzką biblioteką publiczną o statusie naukowym. Funkcje związane z regionem realizuje dzięki skupieniu różnych środowisk twórczych, a także przez działania Instytutu Badań Regionalnych oraz Domu Oświatowego. Historia i działalność Biblioteki Śląskiej stała się podstawą rozważań jej Dyrektora na temat funkcji i znaczenia współczesnej biblioteki – ośrodka kultury książki.

Prof. zw. dr hab. Krzysztof Migoń (Uniwersytet Wrocławski) podjął temat *Kultury książki jako paradygmatu badawczego współczesnej bibliologii*. Złożona problematyka tego pojęcia, użytego w Europie po raz pierwszy ponad 100 lat temu, skłania do zastanowienia się, czy obecnie to kategoria badawcza, postulat, a może specjalność lub już dyscyplina naukowa. W zależności od sposobu ujmowania można bowiem akcentować związek między kulturą książki a narodem (książka narodowa, etniczna), w książce widzieć produkt kultury i jej żywy faktor, postrzegać książkę jako czynnik procesów zachodzących w kulturze i społeczeństwie (cywilizacja książki) lub ograniczyć się do dwóch zasadniczych faz jej kształtowania się (*script culture, print culture*) bądź szerzej mówić o cywilizacji piśmiennej lub dziedzictwie książkowym. Niezależnie od przyjmowanego kontekstu i wariantu pojmowania (książka i kultura, książka w kulturze, książka instrumentem kultury), „kultura książki” stała się użyteczną kategorią w badaniach nad światem książki i czytelników, kategorią umożliwiającą formułowanie nowych paradygmatów badawczych. Wówczas książka – „graficznie ujęty język” – jest nie tylko „produktem”, wytworem kultury, ale i „narzędziem”, instrumentem komunikacji społecznej, obejmującym jej duchowe i materialne aspekty. Takie syntetyczne ujęcie sprawdza się szczególnie w badaniach historycznych, gdzie analizujemy kulturę książki różnych epok i środowisk oraz zjawiska „usytuowane przestrzennie”, czyli kręgi kulturowe: lokalny, regionalny, narodowy, ponadnarodowy, światowy. Sprzyja to budowaniu modelu procesów w kulturze pisma i druku, z ukazaniem przemian w funkcjonowaniu książki. Kulturę książki można by zatem rozumieć jako ogół zjawisk i procesów, duchowych i materialnych, związanych z książką, jej twórcami, właścicielami i czytelnikami. Książką kupowaną i sprzedawaną, czytaną i nie, kochaną i prześladowaną, nagradzaną i odrzucaną...

Prezentacja, uporządkowanie i analiza pojęć dotyczących problematyki kultury książki, a zwłaszcza próba zdefiniowania tego pojęcia stały się doskonałym kontekstem kolejnych wystąpień.

Dr hab. Maria Próchnicka (Uniwersytet Jagielloński) podjęła zagadnienie *Kształcenia pracowników książki wobec przemian w systemie edukacji i oczekiwań rynku pracy*. Przede wszystkim zwróciła uwagę na konieczność takiego projektowania programów, by spełniały społeczne oczekiwania, zależne od dynamicznego i zmieniającego się rynku pracy. Do coraz bardziej pożądanых cech należą m.in. umiejętność pracy nad projektami, akcentowanie kluczowych kompetencji, konieczność ciągłego doskonalenia, mobilność, indywidualna odpowiedzialność za zabezpieczenie socjalne, zróżnicowany czas pracy czy elastyczne systemy komunikacji. W bardziej tradycyjnym modelu industrialnym ważna była głęboka specjalizacja zawodowa, a osiągnięte kwalifikacje wystarczały do realizacji zadań. W ujęciu postindustrialnym chodzi o umiejętność adaptacji do nowej sytuacji, ciągle dokształcanie, tworzenie raczej grup celowych do realizacji projektów niż pracę na

określonym etacie. Wymagania specjalistycznego przygotowania do zawodu maleją, wzrasta rola kompetencji, umiejętności pracy zespołowej, komunikatywności. Powinno to znaleźć odzwierciedlenie w programach kształcenia, które mają być ukierunkowane na użytkownika, odbiorcę, akcentując aspekt oferowanych usług i ich jakości. Postulowana „konwergencja mediów kultury piśmienniczej” przekłada się na podejście procesowe, a nie związane z poszczególnymi przedmiotami, stąd np. analizujemy percepcję informacji, recepcję książki czy misję społeczną różnych typów instytucji. Chodzi przy tym nie tylko o przekazanie i wyegzekwowanie konkretnej wiedzy, ale także sprawdzenie nabytych umiejętności w praktyce. Odejście od wąskich specjalizacji na rzecz uniwersalizacji kształcenia wymaga również wykształcenia nawyku samokształcenia, zgodnie z przekonaniem o wzrastającej roli nabytych kompetencji, a nie tylko wyuczonego zawodu. To podejście przekłada się na możliwą aktywność zawodową przyszłych absolwentów: w sferze informacji (menedżer informacji, broker, selektor informacji, audytor wiarygodności informacji, broker wiarygodności), edukacji (dydaktyk medialny), a nawet rozrywki (menedżer programów multimedialnych, specjalista marketingu społecznego, animator parków rozrywki).

Sesją drugą tego dnia kierowała prof. dr hab. Irena Socha (Uniwersytet Śląski) a rozpoczęła ją dr hab. prof. UW r. Marta Skalska-Zlat analizą *Komunikacji piśmienniczej w badaniach bibliometrycznych*. Autorka wystąpienia zwróciła uwagę na początki bibliometrii, odnoszące się do piśmiennictwa bibliologicznego (rejestrowanego w bazie LISA), i jej przydatność w badaniach komunikacji społecznej. Metoda analizy cytowań to sposób ukazania relacji między dokumentem a jakością publikacji i ich wpływem na postęp w nauce. Terminem łączącym badania z zakresu informacji, bibliologii, archiwistyki, technologii itp. okazuje się być zarządzanie informacją, które polega na organizacji i kontroli zasobów informacyjnych, ich przetwarzaniu i dostarczaniu do określonych środowisk. Częstotliwość i zakres występowania tej problematyki w czasopismach naukowych ukazuje bieżące tendencje badawcze, obrazujące zwrot zainteresowania w kierunku badań społecznych, choć liczbowe wyniki tej tendencji jeszcze nie potwierdzają. Aż 40% piśmiennictwa dotyczy technologii informacyjnych, w tym użytkowania hi-tech, choć więcej zajmuje się metainformacją o dyscyplinie i wrażliwością cytowania zewnętrzne, co wskazuje na wzrost jej rangi. Przykładowo iSchool ukazuje zainteresowania wielu dyscyplin tym, czym się zajmuje informacja naukowa.

Dr hab. prof. UW B. Jadwiga Sadowska podjęła zagadnienie współczesnej roli bibliografii (*Dokąd zmierza bibliografia w „erze cyfrowej”?*), ukazanej na tle jej znaczenia historyczno-kulturowego. Zwróciła uwagę na standardy, zapewniające „stabilizację” bibliografii i racjonalizację (automatyzację) pracy nad jej tworzeniem, istotne w sytuacji odmiennych metod opracowania rzeczowego (KDD, UKD, JHP, JHP BK) i wielości języków

informacyjno-wyszukiwawczych. Wskazała następnie funkcjonujący model koncepcyjny: FRBR (Functional Requirements for Bibliographic Records) IFLA, który definiuje jednostki bibliograficzne i relacje między nimi oraz związany z nim standard opisu i wyszukiwania RDA (Resource Description and Access). *On the Record. Report of The Library of Congress Working Group* z 2008 roku dotyczy przyszłości rejestracji bibliograficznej. Omówiono w nim konieczność takiego opracowywanie dokumentów, które by służyło wygodzie użytkownika (jedno, łączone źródło informacji, bibliografia „wtopiona” w katalog, prosty, czytelny opis, rozbudowane relacje między rekordami); istotne jest uproszczenie standardów opisu, a stopień ich szczegółowości powinien być dostosowany także do typu dokumentu (przy czym można wykorzystywać recenzje dostępne w sieci). Podejmowane prace mają charakter zdecentralizowany, istotne jest współkatalogowanie oraz zaproszenie do udziału księgarzy i wydawców.

Dr hab. prof. UMK Ewa Głowacka przeanalizowała piśmiennictwo bibliologiczne, starając się wyróżnić *Współczesne pola badawcze bibliotekoznawstwa*. Ustaliła, że największe zainteresowanie (85 artykułów) dotyczyło problematyki zarządzania biblioteką i procesami bibliotecznymi, następnie zajmowano się Information Literacy (69 artykułów, głównie dotyczących szkolenia bibliotecznego i kompetencji informacyjnych) oraz badaniem użytkowania i użytkowników bibliotek (69 artykułów, głównie o zmianach w zachowaniach informacyjnych, wykorzystaniu czasopism elektronicznych czy Web 2.0 w bibliotekach). Kolejne tematy to: pracownicy (54 artykuły, informacje o zawodzie, kształceniu, statusie), ocena jakości bibliotek (34 artykuły, podejmujące zagadnienia m.in. oceny satysfakcji użytkowników, wpływu na otoczenie społeczne czy jakości repozytoriów i bibliotek cyfrowych), nowe technologie i elektroniczne źródła (zagadnienia Open Source, e-book), biblioteki – teoria i metodologia (21 artykułów), repozytoria i biblioteki cyfrowe (18 artykułów), strony domowe bibliotek (14 artykułów) oraz biblio-info-webometria (11 artykułów). Porównanie wyników z lat 2008–2011 z okresem 2003–2007 potwierdziło pięć takich samych, najpopularniejszych pól badawczych, nowe było zwrócenie uwagi na kompetencje informacyjne użytkowników, e-źródła w bibliotekach, mniej natomiast pisano o bibliometrii.

Referatem kończącym część naukową obrad w pierwszym dniu było wystąpienie dr hab. Remigiusza Sapy (Uniwersytet Jagielloński) zatytułowane *Biblioteka naukowa w integrującym się środowisku informacyjnym człowieka*. Założenie, że środowisko integracyjne ma funkcjonować jako pewna całość, wymaga zwrócenia uwagi na technologie temu służące, jak fotokody czy komunikacja bliskiego zasięgu (NFC). Mogłyby one posłużyć m.in. do weryfikowania prawa do korzystania z usług biblioteki (np. karta biblioteczna w smartfonie), informowania o ich zakresie, pobierania opisu bezpośrednio z książki. Wówczas w bibliotece naukowej katalog dawałby

bezpośredni dostęp do abstraktu, dokument w wolnym dostępie miałby przekierowywać do przewodnika tematycznego, a książka informowałaby o linkach do swojej wersji elektronicznej. Tworzy to jednolity obraz realnej, tradycyjnej biblioteki, lecz wzbogaconej o technologie elektroniczne oraz elementy generowane komputerowo. Grafika komputerowa, „nałożona” na rzeczywistość, ułatwiałaby orientację przestrzenną w budynku oraz informowała o miejscu dokumentu na półce.

Wieczór pierwszego dnia obrad uświetnił koncert Śląskiej Orkiestry Kameralnej (pod dyrekcją Mirosława Jacka Błaszczyka), z cyklu *Filharmonia w starej Bibliotece*.

Sesję naukową 25 października prowadził dr hab. Remigiusz Sapa, rozpoczęło ją zwiedzanie Biblioteki Śląskiej, a następnie wygłoszono 2 referaty, odnoszące się do informatologii: prof. dr hab. Barbara Sosińska-Kalata (Uniwersytet Warszawski) mówiła o *Obszarach badań współczesnej informatologii*, a prof. dr hab. Jadwiga Woźniak-Kasperek (Uniwersytet Warszawski) podjęła rozważania *Z głównych problemów samoświadomości informatologii*. Uniwersum informacji to całościowy układ, w którym poszczególne elementy zależą od warunków inicjujących procesy i działalność informacyjną – informatologia bada zasoby, dystrybucję i wykorzystanie informacji, jej właściwości i technologie (nurt humanistyczny i techniczny). W podejściu interdyscyplinarnym (wymagającym prac zespołowych) to konglomerat różnych pól badawczych, dzięki którym uzyskana wiedza nie jest tylko prostym sumowaniem, transdyscyplinarność zaś wskazuje dodatkowo obszary działalności praktycznej, co umożliwia zauważenie problemów, które w obrębie jednej dyscypliny są nie dostrzegane lub ignorowane. W dyskursie humanistycznym wzrasta rola książki i lektury, z wyraźnym aspektem praktycznym, co może się przekładać na wybór dyscyplin, na które jest zapotrzebowanie, lub aspektów badań dostosowywanych do potrzeb zamawiających. Kształtuje się w informatologii paradygmat aksjologii i antropologii, czyli połączenia epistemologii społecznej z filozofią antropologiczną.

Prof. dr hab. Wiesław Babik (Uniwersytet Jagielloński) w referacie *International Society for Knowledge Organization – nowa płaszczyzna współpracy w dziedzinie organizacji informacji i wiedzy w Polsce i na świecie* omówił historię ISKO, organizacji powstałej w 1989 roku jako interdyscyplinarna platforma współpracy w zakresie badania, rozwoju i zastosowania systemów organizacji wiedzy. Wskazał miejsce Polski w jej strukturach, a także zapowiedział planowaną na 2014 rok konferencję w Krakowie.

Dr hab. Hanna Batorowska (UP im. KEN w Krakowie) podjęła zagadnienie: *Współczesna biblioteka szkolna w Polsce – warunki szerzenia kultury informacyjnej*. W wystąpieniu ocenie podlegała jakość pracy biblioteki szkolnej, z wyróżnieniem aspektów współpracy ze środowiskiem, w zależności od przyjętego modelu: od biblioteki jako magazynu lektur, przez centrum informacji multimedialnej, po bibliotekę „uczącą się” oraz

centrum kultury informacyjnej społeczności lokalnej, centrum oświatowe środowiska lokalnego. Podkreślono, że biblioteka jest odpowiedzialna za kształtowanie kultury informacyjnej i wychowania informacyjnego, w zależności od poziomu rozwoju społeczeństwa informacyjnego (połączenie wiedzy i umiejętności).

Drugą sesję naukową tego dnia, prowadzoną przez prof. dr hab. Barbarę Sosińską-Kalotę, rozpoczęło wystąpienie prof. dr hab. Ireny Sochy (UŚ), poświęcone *Zachowaniom lekturowym Polaków – problemy i kategorie opisu czytelnictwa*. Kultura książki umożliwia integrację postrzegania czytelnictwa w procesach bibliologicznych, co pozwalana na nowe tematy i ujęcia w tej dziedzinie. Nurt antropologiczny bada praktyki lektury, jej miejsce w świadomości, tworzenie się norm i aksjologiczne uwarunkowania czytelnictwa. Analizuje się zarówno instytucje czy wyodrębnione społecznie grupy, rzeczywiste zbiorowości, jak i czytelnika wpisanego w proces obiegu książki, czyli w kontekście komunikacyjnym. Przeważają ujęcia panoramiczne, gdzie lektura (wybory i preferencje, repertuar, kanon, normy, cele) są postrzegane przez więzi i relacje, własne style odbioru.

Dr hab. prof. UMCS Maria Juda podjęła temat *Dawne drukarstwo jako aktualny przedmiot naukowych zainteresowań badawczych*. Metody badawcze dawnej książki wykraczają poza obszar bibliologii, mieszczą się w obrębie zainteresowania historii czy materiałoznawstwa. Pismo jako fakt historyczny jest rozpatrywane w wielu kontekstach, jak społecznym, kulturowym, stąd wybór problematyki dawnego drukarstwa koncentruje się na badaniach działalności typograficznej, rodzajach piśmiennictwa, kręgu autorów, edytorstwie, sztuce książki, polityce wydawniczej, cenzurze, prawie autorskim, obecności dziejów drukarstwa w dawnej Polsce itp. Istotny staje się dostęp do źródeł, z czego wynika postulat edycji polskich źródeł bibliologicznych.

Prof. dr hab. Elżbieta Gondek (UŚ) ukazała *Zawód drukarza i technologia druku w bibliologii i poza jej zakresem*. Okazało się, że sprawy druku pozostawały najczęściej w sferze opisu rzemiosł i sztuki, ważne staje się zatem ukazanie źródeł bibliologicznych do dziejów drukarni, wyróżnienie ich typów, wskazanie miejsca drukarstwa w literaturze przedmiotu.

Dr hab. prof. UW r Małgorzata Komza w referacie *Estetyka i sztuka książki w badaniach bibliologicznych* zauważyła, że brakuje historii książki traktowanej jako historia sztuki książki, w ujęciu całościowym, charakterystycznym dla bibliologii. Poszczególne elementy książki jako dzieła sztuki są przedmiotem zainteresowania przedstawicieli różnych nauk, zwłaszcza historyków i krytyków sztuki. Opisują oni najczęściej książkę rękopiśmienną (studia ikonograficzne, dzieła malarskie), powszechne jest przekonanie, że w książce nowożytniej grafika jest raczej służebna wobec tekstów. Na książkę jako przedmiot (dzieło sztuki) składa się tekst i materia, zależne tak samo od autora, jak i od osób, które nadały jej ostateczny kształt. Konieczna jest zatem wielo-

aspektowa analiza (choć metodologia badań dopiero się kształtuje), z uwzględnieniem komunikatu słowno-obrazowego, określeniem wzajemnych relacji i oddziaływania jako całości (w tym reakcji odbiorcy na dzieło). W zależności od ujęcia można badać działania osób odpowiedzialnych za projekt, zmieniające się kompozycje typograficzne i koncepcje estetyczne, traktować książkę jako świadectwo epoki i element kultury.

Dr hab. prof. UŚ Leonard Ogierman podjął zagadnienie *Papieru i oprawy introligatorskiej jako zakresu wiedzy o książce*, określając procesy starzenia się materialnej formy książki oraz produkty przemian. Przedstawił dzieje „tworzywa”, z którego zbudowana jest książka – objaśnił, co się dzieje z papierem, klejem, skórą i innymi materiałami. Na konkretnych przykładach obrazował zasady wyboru decyzji konserwatorskiej, jej uwarunkowania i efekty.

Dyskusja uczestników odnosiła się do precyzji obiektu i przedmiotu badań bibliologicznych. Obiektem może być to, co realnie istnieje, także jako zjawisko lub proces. „Kultura książki”, zbiory książek są przedmiotem zainteresowania różnych nauk, niektóre aspekty problemu przekraczają możliwości badawcze bibliologa, np. zagadnienia właściwe chemikom. Drugi dzień obrad zakończyła impreza dedykowana Kongresowi: inauguracja nowego sezonu Klubu Dobrej Książki.

Trzeci dzień obrad, 26 października, był poświęcony sesji „Gorzka sława”, związanej z 80. rocznicą urodzin amerykańskiej poetki, pisarki i eseistki, laureatki Nagrody Pulitzera, Sylvii Plath i 14. rocznicą śmierci jej męża i znakomitego angielskiego poety Teda Hughesa (prowadzenie dr Paweł Jędrzejko). Obrady rozpoczęło odczytanie listu Seamusa Heaneya *Plath & Hughes od Cambridge do popkultury*, następnie ukazano różne aspekty twórczości i recepcji obojga poetów (prof. Anne Stevenson *Ted Hughes i Sylvia Plath w XXI wieku*, dr Tara Bergin *Brzmienie przekładu: wpływy przekładów poezji na „Kruka” Teda Hughesa*, dr Gabriela Marszołek *Natura w poezji Sylvii Plath i Teda Hughesa*, prof. dr hab. Zbigniew Białas *Córka Prospera*). Obrady zamykał wywiad z dr Marią Korusiewicz (*Poezja i egzystencja*). Sesji towarzyszyła wystawa „Zaczęło się w Cambridge” (tu studiował anglistykę, antropologię i archeologię Hughes, a Plath przyjechała jako stypendystka Fulbrighta).

W Galerii Holu Głównego Biblioteki przygotowano również wystawy prezentujące zbiory i dorobek Książnicy: „Najcenniejsze. Ze zbiorów Biblioteki Śląskiej” oraz „90-lecie Biblioteki Śląskiej”. W Domu Oświatowym Biblioteki Śląskiej jako imprezy dedykowane Kongresowi odbyły się wykłady: dr hab. Army Koziny i Zofii Oslislo-Piekarskiej *Katowicka moderna w odniesieniu do Domu Oświatowego – role społecznościowe obiektów architektury* oraz prof. zw. dr hab. Jana Malickiego *Dom Oświatowy Biblioteki Śląskiej – nowe funkcje bibliotek*, a następnie uroczyste otwarcie Czytelni Sztuk, połączone z oprowadzeniem po wystawach sztuki współczesnej. W gma-

chu zaprezentowano tegoroczne nominacje do „Śląskiego Wawrzynu Literackiego” i dotychczasowych laureatów nagrody, a także zdjęcia Zbigniewa Sawicza „Uroda polszczyzny”, obrazujące sylwetki wybitnych polskich literatów, karty z edycji dzieł literackich oraz wydarzenia związane z promocją języka polskiego, jak „Ogólnopolskie Dyktando” i „Ambasador Polszczyzny”. Wystawa została przygotowana z okazji inauguracji obchodów Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego w Polsce. Śląskie fascynacje światem książki ukazywały zdjęcia Arkadiusza Goli i Arkadiusza Ławrywiana „Zaczytany Śląsk”.

Krajowy Kongres Kultury Książki patronatem objęły władze miasta („Projekt objęty mecenatem miasta Katowice”), EPK, „Śląskie. Pozytywna energia”, a także Filharmonia Śląska. Patronami medialnymi było Polskie Radio Katowice, Dziennik Zachodni i TVP Katowice, prezentujący sprawozdania z Kongresu i wywiady z Prelegentami i Uczestnikami obrad.

Krajowy Kongres Kultury Książki okazał się jednym z najważniejszych wydarzeń w środowisku polskich bibliologów, bibliotekarzy, a także studentów, licznie zgromadzonych na obradach. Wieloaspektowa analiza zagadnień współczesnej bibliologii i informatologii, ukazywanych w kręgu problematyki definiowanej „kulturą książki”, pozwoliła na wskazanie nowych tendencji i trendów zarówno w teoretycznym, jak i dydaktycznym ujęciu dyscypliny. Zwrócono uwagę na nowe paradygmaty badawcze, szczególnie zorientowane antropologicznie, konieczność wspólnych (w tym instytucjonalnych) badań przedstawicieli nauk pokrewnych w Polsce i na świecie, prace w zakresie normalizacji, kształcenie umiejętności zorientowanych na współczesny rynek pracy oraz oczekiwania i potrzeby społeczne, a także znaczenie edycji i nowego opracowania źródeł.